

TREBALO BI SRUŠITI ZIDOVE

KREŠIMIR BAGIĆ

SADRŽAJ

NEZAUSTAVLJIVA MISAO	6
1.	7
2.	10
3.	11
4.	12
5.	13
6.	14
7.	15
8.	16
9.	17
10.	18
 BORA PONORA	 19
1.	20
2.	22
3.	23
4.	24
5.	25
6.	26
7.	27
8.	28

9.	29
10.	30
 BADEM I BEDEM	 31
1.	32
2.	33
3.	34
4.	35
5.	36
6.	37
7.	39
8.	40
9.	41
10.	42
 VELIKI ŽUTI SUNCOKRET	 44
1.	45
2.	46
3.	47
4.	48
5.	49
6.	50
7.	52

8.	53
9.	54
10.	55
 MRAK NEMA ZIDA (grafiti i Ivini kodovi)	 56
prst	57
zamijeni pa vladaj	58
zidni kalendar	60
kôd argentina	61
vikend u bolnici	62
kôd zlatni zub	63
cupko je kralj	64
lanena knjiga	65
živi grafiti	66
kuća	67
 SVETAC PJEVA <i>MAČKU</i>	 68
zidar	69
žaba s kravatom	70
užarena zraka	71
kiša	72
nepce	73
zrcalo	74

sivo	75
dva koraka do oblaka	76
tiho tiše	78
vrh zida	79
ABC ZDRAVO ZIDOVİ	80
knjiga-vuk	81
z	82
d	83
r	84
a	85
v	86
o	87
z	88
i	89
d	90
o	91
v	92
i	93
O autoru	94
Impresum	95

NEZAUSTAVLJIVA MISAO

1.

trebalo bi srušiti zidove
zidove koji šute
zidove koji drže uglove palača
zidove koji se nastavljaju na temeljne zidove
zidove koji imaju uši
pune zidove
šuplje zidove
zidove laboratorija
zidove oko groblja
zidove između cvijeta i ploda

trebalo bi srušiti zidove
zemljane zidove
zidove od ćerpiča
armiranobetonske zidove
staklene zidove
zidove natopljene vodom
zidove s toplinskom izolacijom
važne zidove
lažne zidove
ruševne zidove
zidove maske
zidove umjetnička djela
zidove koji čuvaju poražene snove

trebalo bi srušiti zidove
ožbukane zidove
zidove kanala
zidove od benkovačkoga kamena
gipsane zidove
bočne zidove kokpita
zidove koji su duša prostora
zidove između neba i zemlje

pregradne zidove
zidove između biljaka životinja voda
glatke zidove
hrapave zidove
zidove spora
zidove mora
zidove tehničke škole
zidove koji presijecaju doline

trebalo bi srušiti zidove
vlažne zidove
suhozide
zidove koji dišu
zidove koji su nestali
zidove glasa
nevidljive zidove
zidove koji pišu romane
zidove s puškarnicama
zidove koji boga traže
zidove svjetlosti
zidove koji su nekad bili zeleni
zidove koji su se nazirali iznad uništenih gradova
žive zidove
zidove duše
zidove na kojima visi picasso
zidove koji se šire po cijelom otoku

trebalo bi srušiti zidove
debele zidove
tanke zidove
zidove kupaonica obložene pločicama
zidove nosače lanaca
zidove šatora
bijeke zidove
zidove koji se moraju sušiti
zidove iz dva dijela

izolirane zidove

hladne zidove

obrambene zidove

zidove koji nisu zidovi

trebalo bi ih srušiti

ili će oni srušiti nas

2.

trebalo bi srušiti zidove
dok su još mladi
dok još uče hodati

pretvoriti ih u listove
bez povijesti
bez sjećanja i mirisa

ticala jutra
urasla u san
imaju mliječne zube

koga dodirnu
širi se kao kupina
rođena da bude tigar

da se sva unese u skok
i ostane u njemu

3.

trebalo bi srušiti zidove
zastore neba
zastore duše

nezaustavljivu misao
nosi kiša

koja pada kao trava
koja niče kao hrast

u sumrak

4.

trebalo bi srušiti zidove
istaliti vremensku britvu
između secesije i depresije
između mora i umora

krater je stvorio pjenu
pjena je pojela krater

zašto se okrećeš
kad ne možeš izroniti
dijamantno srce
bedem nije badem
tučak jezgra niti prasak

krater je stvorio pjenu
pjena je pojela krater

zašto juriš prema otoku
kad ti je samo ploviti
školjka na palubi broda
sanja pijesak val i šum

krater je stvorio pjenu
pjena je pojela krater

putujući i tonući
govoreći i dišući
danju i noću

krater tiha trava pa pjena
izranjaju iz tvojih očiju

5.

trebalo bi srušiti zidove
u kuhinji u dnevnom boravku
iza mojih leđa se prolazi

ne mogu više ovako
stoljećima se mičem
sudaram s namještajem
svađam s plišanim životinjama

oko mene kruže nijemi oblaci
pada kiša
kukci se grle

upalio sam svijeću
ona se rascvala u požar

zeleno više nije zeleno
svijet se žari dimi
u dijamantu mog pogleda

u pepelu vida

6.

trebalo bi srušiti zidove
koji me presreću na cesti
obrisati pjenu s lica

u kamionu je šljunak
u saću pjesma
u pjesmi oaza

lice s ulice
pod miškom
nosi niski krik
mrko ga motri beton

grana oraha
kao tihi gost
misao tjera uvis
nježno je motri pčela

piskutavi pijesak
na resici dine
hoda na prstima
ludi je šetač na vidiku

tko potrči
neka potrči zeleno

7.

trebalo bi srušiti zidove
koji se penju na potiljak
koji nose plimu na leđima

ptica plete psalam podneva
palma pije pamuk pamćenja
piroman piše pakleno pismo

granica nije trn
granica je ruža
koralj na obali jutarnjeg mora

crveno je pjesma u plavom
uzmi ga u naručje i zanjiši
zapali slijepo zrcalo

od obale do obale
od obrve do obrve

8.

trebalo bi srušiti zidove
kažu zidovi koje nitko ne vidi
koji se bijele sa snijegom
koji plamte u baklji
koji opojno mirišu
na zgarištima noći
kao zrak u zrcalu
koje se zaboravlja

9.

trebalo bi srušiti zidove
između zidova
pjevati u zaljevima

teče prkosna opeka
zatvara se tvoje ime
raste moja sjena

blizu je uvijek daleko
ako tri noći ne spavaš
a četvrtu zaplačeš

ne zidaj vir
ne oholi se

suza se uvrće u sebe
pere tvoju sjenu
tvoju sjenu moje ime

10.

- trebalo bi srušiti zidove
- zašto
- a zašto ne

BORA PONORA

1.

trebalo bi srušiti zidove
koji su rođeni 1990.
koji trunu po podrumima
koji prošnjacima nisu otvarali vrata
koji su diplomirali na zagrebačkom sveučilištu

trebalo bi srušiti zidove
koji ne misle svojom glavom
koji o sebi govore u trećem licu
koji su nas zavili u crno
koji su spremni za terorističke akcije

trebalo bi srušiti zidove
koji vjeruju u glazbu
koji vjeruju u plave šešire
koji vjeruju da će doživjeti duboku starost
koji su preplašeni i očajni sanjari

trebalo bi srušiti zidove
koji idu preko polja
koji se bave kazalištem
koji dolaze iz provincije
koji zijevaju u jutarnjim govornim emisijama

trebalo bi srušiti zidove
koji nisu zidovi
koji ne mogu zamisliti sliku u boji
koje nije boljela glava od rođenja
koji nikad nisu došli do potpisa

trebalo bi srušiti zidove
koji su lomili koplja
koji bodu oči
koji su građeni po khuenovoj narudžbi

koji se po novom pravopisu pišu malim slovom

trebalo bi srušiti zidove

koji žive s nama

koji su se naselili u nas

i zazidali nam pogled

2.

trebalo bi srušiti zidove
zbog trupca zbog dupca
trebalo bi zaspati brave
zbog jave zbog dubrave

lijevo i desno od mene
zelene i krotke poljanice
zidovi su pali na tjeme
ptice su izgubile lice

trn je sišao s uma
zbog bora zbog javora
lisnata kap krvi
novo je srce prostora

3.

trebalo bi srušiti zidove
upornošću krtice preciznošću strijelca

lice prekriva smiješak
druga lica zrak i prostor

glas izlazi iz špilje vremena
rasplamsava se sjajni zvuk

4.

trebalo bi srušiti zidove
reći ne nisam caritas
prva ni psihološka pomoć
jedino što činim iz milosrđa
zove se samoizbezumljivanje

rascvjetana sam trešnja
rastem kraj makadama
plavooki dječaci užarenih očiju
uzalud mi dohvaćaju grane

kada se njihove ruke
primaknu laticama
zanjišem se uzmaknem
oni zanimeme
tako to traje godinama

kada cvjetovi posive
u prezrelim trešnjama
ključa pijesak
i lijepi se za stopala
vječnih putnika

5.

trebalo bi srušiti zidove
brojiti do 1962
prepoznati blisko lice
između koraka i osmijeha

u listu
u listu kestena koji pada
ovo jutro dobiva smisao
stablo urasta u tvoj pogled
okruglu nepojmljivu ljusku

lako je hodati do 1962
koraci se pomažu prizorima
djevojčica na koturaljkama
starica na prozoru
cvjetnjak u obliku grma
autobus semafor pijanac

ali kako brojiti
list kestena koji pada
koji se nečujno otrgne
i nečujno sleti
ako kažeš jedan
rekao si i 1962

a zapravo
nisi rekao ništa

6.

trebalo bi srušiti zidove
koji mi plaze jezik
dok ulazim u vinograd

čvorci zaboravljaju zvuk
rođen u špilji
u gluhoći velegrada
dok s trsa na trs
s balkona na balkon
prenose vječni bombon
u kljunu

7.

trebalo bi srušiti zidove
raširenim rukama
samoglasnicima
moždanom opnom

večernji leptir
demon između nebodera
zalijeće se u staklo
brza navaljuje na beton
pleksiglas

tijelo mu se savija raste
privlači oblake i munje
putuje na ostrici noža
s pjesmom i vjetrom

šiba ga bjelina
šiba ga jezik
šiba ga misao

dotakneš li ga
zablješte mu oči
kažeš li zdravo leptire
krv skoči u zrak
nađeš li ga na osami
zaroni u vir

poletiš li
možda i on poleti

8.

trebalo bi srušiti zidove
pobješnjeli konj
zauzima svemir
zvijezdu po zvijezdu

dajte mu zraka
njegova je njiska oluja
zvuk kojim će mali
zaglušiti velikog medvjeda

dajte mu prostora
njegova je njuška tučak
vratak koji nas vraća
u utrobu zemlje

kada pobješnjeli konj
uđe u nepomičnost
zvijezda briše zavičaj
dišu bridovi svijeta

u utoru zrcala
zaboravila se
bora ponora

9.

trebalo bi srušiti zidove
prije nego padne noć
dok je crno još crno
dok krajolik kuca
tvojim srcem

gužva je u gradu
tijelo se s tijelom sudara
milijuni masnih kukaca
gmižu ulicama

kašlje trg
kašlje tramvaj
kašlje šarena provincija

bježi iz tog zaklona
u kojemu više nema mjesta
ni za riječi

bježi u predgrađe na ulicu
skoči u korak
pod bor
u razgovor

zdravlje i bolest
stanuju u rječnicima
pravi život
kuca izvan korica

10.

trebalo bi srušiti zidove
kad već ne možemo ništa drugo
inače će nas pogoditi katastrofa

BADEM I BEDEM

1.

trebalo bi srušiti zidove
nijeme šutljive zidove
bijeke krizanteme

- gle gle
tko se to šulja
koga to žulja
bujica riječi

- ja sam zarez
kuna koja kunja
lasica gracilna
zovite me stanko

2.

trebalo bi srušiti zidove
da može zrâka
da može zrâk
u zipku ući
presvući mrak

ljubičasto jutro
boji ti pogled
ljubičasto jutro

malo žute
malo plave
pa pod skute
navrh glave

pa u bijelo
lice cijelo
trak mu duži
kruži k ruži

ljubičasto jutro
umjesto stropa
ljubičasto jutro

s njim putuješ
u njem dišeš
obzor ti stranica
dúga granica

3.

trebalo bi srušiti zidove
mrmljao je miro ispod kamenitih vrata
čitajući brankeca i zvonkeca
inače će riječi izgubiti značenja

sve je rema – nasmijao se brankec
a mi smo krema – dodao je zvonkec
jezik iz sjene balon od pjene
narasli su između tebe i mene

nastupilo je doba velikih promjena
pjesnici su cijevima šibali gramatiku
vježbali mucanje i matematiku
logika je smislu rekla čekaj

a miro tek pristigao u zagreb
nije mogao vjerovati
da je ispod kamenitih vrata
moguće prekriziti i dunju i badem

tražeći ključ našao je put
kišnu rečenicu koja kruži
koja sijeва i miluje
munjom i molitvom

biti počesljan zašto ne
usput i misaon
ta vratit će se riječi šarene
s njima i gospon jacobson

i dunja i badem
vjeruj mi
znadem

4.

trebalo bi srušiti zidove
koji su nas survale u ponor
pa sad čepe uši
cvile od straha
pred naletima ždralova

odlomljeni vršak brijega
penje se na ahilejev štit
presjajna oboda
blistav i stostruk

lebdeći
dodirujemo
krik
i
lavinu

5.

trebalo bi srušiti zidove
čovjek govori
bog se smješka
između grane i granice
ptica

trebalo bi zašutjeti
da se jezik vrati kući
- u pjesmu
inače više nitko
neće razumjeti
obične riječi
vrt pas jutro
jezgra

čovjek govori
bog se smješka
između pjesme i pjesnika
ptica

6.

trebalo bi srušiti zidove
prije nego badem
skoči u bedem

u petak mi reče petrak
bojim se - umrijet ću uskoro
zbog jedne međe
i zida u sebi samom

on je pjesnik
malo grinta
malo rimuje

ipak
trebalo bi srušiti zidove
dok ne puste korijenje
kineski zid berlinski zid
snena hrid oštar brid
mrak i vid
strah i stid

u hladna jesenska jutra
badem hermafrodit
cvjeta prkosi svijetu
poslije će listati
račvati se na slatki i gorki
iskušavati stepu
i deliblatsku peščaru

u utorak opet petrak
bojim se ugasit ću se
i nikad neću doznati
što je s one druge strane

ne treba ga shvaćati doslovno
kosa mu sijedi dok šeće uza zid
s obje strane pliva i lebdi
cvjeta i lista

u srcu badema
stanuje tišina
tko će je prvi izgovoriti
petrak ili zid
pjesnik ili bedem

7.

trebalo bi srušiti zidove
zid i zid
dva mračna pogleda
pahulju i ugljen

mrav traži sklonište
riječ u šumi
stablo u jeziku

na glavi mu svjetiljka
gori
gori

u ruci mu olovka
curi
curi

mrav crta prozor
pa ga otvara
zrači zazidane misli

mrav i mrav
dvije drhtave zvijezde
svaka ima svoju pahulju
svaka ima svoj ugljen

8.

trebalo bi srušiti zidove
koji su kazališne pozornice
koje su plave papirnate vrpce
koje su šuma puna zečeva
koja je list
u kojemu se izgubio
pupak
svijeta

9.

trebalo bi srušiti zidove
između dativa i vokativa
između ploda i ljuske

riječ po riječ
mrvi se dan
crna koštica govori
ti šutiš

zrije zemlja
zrije zrak
zora zori
zvuči znak

koštico crna
tebi mrak
meni krtica
tebimeni

hej
tebimeni
beskraj
zvijezda
jezgre
sjaj

10.

trebalo bi srušiti zidove
ili im reći da nam prestanu smetati
da se odlijepe od tla
i krenu ulicama i drvoredima
livadama i poljima

život bi nam se u hipu promijenio
zidovi bi se uljudno micali
a naše riječi uzdasi i koraci
skupili bi čitav prostor
u puževu kućicu

- dobar dan gospodine pužu
(pozdravljali bi zidovi)
jeste li umorni od putovanja
je li istina da se sunce rađa
i umire na vašim rogovima

- dobar dan zidovi
pozdravlja vas anka
otkad je ona kročila u šumu
i sve zaboravila
vi se krećete i govorite
evo čak i pitanja postavljate

- predragi pužu kralju skromnosti
(nastavljali bi zidovi)
nedostajemo li ti
kako bez nas razlikuješ
lijevo i desno
naprijed i nazad
gore i dolje
dan i noć

- nedostajete mi kao i sve drugo
razlika je u slici
a ne u granici

puž bi tada zašutio
a kućica bi mu
kao vjeverica usred svemira
zaigrala na leđima

VELIKI ŽUTI SUNCOKRET

1.

trebalo bi srušiti zidove
prije nego srastu s tvojim rebrima
prije nego ih pomiluješ po kosi

krene li ti ruka
kao leptir kroz zrak
kao pastrva kroz vir

uspori je
zaustavi je

jer ruka koja uđe u samoću zida
neće zalepršati u snu
neće se ugledati u zrcalu

na zid će se naviknuti
na život zaboraviti

2.

trebalo bi srušiti zidove
iza kojih tiskaju novine
s velikim žutim suncokretom
s krastavcem na naslovnici

novinare progone zatvaraju raspinju
a viky drecky iz dana u dan
presreće samce pokraj kioska
trudna i sama traži gaćice
halterima pokušava do zlatnog rudnika

prije nego neki kreten
baci prsten pred kamerama
naručit ću pivo
i nestati u sjeni platana

prije nego otkriju da su
sočne usne poput zrele trešnje
za ubojstvo jareta dobile
godinu i pol robije
spokojno ću vrludati

od gradišta do cerne
od dupca do klake
od stiha do stiha

3.

trebalo bi srušiti zidove
gutače vatre plamena
gutače dima vremena
gutače reklama

govorim ti o brezi
o zračnom prstenu
koji se uzdiže u nebo
dok ga oči traže po prašini

ako me čuješ budi kometa
ako ga vidiš ispruži ruke
postani nebeski otok

budi spokojan
neon je smrtan i mrtav
doći ćemo ti pješice
s rukama punim lišća
i rima

4.

trebalo bi srušiti zidove
ispod mahača zastavama
(obično su niski pa ih odnese
svaki malo jači vjetar)

pukotina u zraku diše
pukotina na licu vijori
pukotina u oku šuti

onaj koji poželi zastavu
već je živ zazidan

kornjača gori oklopom
deva grbom
riba perajama

pepeo pada ispod zastave
povjesničari ga pakiraju u udžbenike

umjesto ruku
cigle hvataju mraz
riječi koje su staklo
pukotinu koje nema

5.

trebalo bi srušiti zidove
s krležom na rubu pameti
zalijevati riječi sa stilom

*- dopustili ste mi da kažem što mislim
zgradu smo napustili odvojeno
a ne bi me počastili dvobojem*

*- da ostanem u stilu svoga predgovornika
brbljavih koza koje su pobrstile palatin i forum
vi ste se upustili u borbu s krokodilima
gustim mastilom ljudske gluposti*

*- zašto ga nije pustila u sobu
upropastila čitavu obitelj
onesvijestila se pokraj pruge
gostile se povorke*

sutra
treniram
izraz
lica

6.

trebalo bi srušiti zidove
dok latice otvaraju jutro
iskočiti iz crvenoga cvijeta
na crvenu tešku livadu

prijatelj me
mrk ljubak i dalek
gleda dok ga gledam
gori i govori

*radost je iselila iz mogega života
pčele mi se zabijaju u oči
pa vraćaju u košnicu*

*ne prilazi mi
svaki mi korak oduzima dah
svaka me misao vrijeđa*

*moj je život klopka
mračno jezero
nikada neću otplatiti taj kredit
ubрати cvijet udahnuti zraka*

glas je pao u ljusku jutra
sunce je palo na crvenu livadu
sunce na crvenom cvijetu cvjeta

pustite me da gorim s njim
da ga srušim
da ga izgovorim

pčele mu se zabijaju u oči
pčele mu duplje pune medom
čitavu su zemlju užarili
plameni nokti sunca

prilazim mu
svaki mi korak oduzima dah
svaki me nokat vraća u djetinjstvo

7.

trebalo bi srušiti zidove
kažeš
kada govoriš

kada šutiš
odmotavaš šal
od točke do točke

riječi otapaju snijeg
snijeg sanja vunu
i mijenja si ime

šale šale gospodaru
što si ti meni
od točke do točke

ja sam zvijezda koja pada
špilja pustinja i plaža
ja sam tebi jako važan

sutra ću u dupcu
grad pustiti s lanca

8.

trebalo bi srušiti zidove
idem imam posla
bobi nam je izmijenio planove
ukradena rečenica
o odlasku u svijet
ostala je kod kuće

trebalo bi srušiti zidove
knjige još nisu stigle
sad će mirisati na pršut i rakiju
nestaje mi zraka
zbog poštivanja rokova

nema pticā
smrzle se
zapao nam snijeg

trebalo bi srušiti zidove
ne znam zareze
stavljam ih po sluhu
puna mi je kapa
tuđih dojmova o mojim enklitikama
eto nije samo lokativ problematičan

treba stalno podizati prečku
govoriti *dobro je*
još malo sve pet
dinarska pleća mogu štošta iznijeti
snijeg na velebit
knjige na velebit
ptice na velebit

9.

trebalo bi srušiti zidove
moja misao
ušivena u tvoju šutnju
klizi protiv mene

ti se nećkaš odustaješ
ona grli sjene

ruka si koja okreće
pješčani sat
zrnce sam pijeska
koje stalno propada
u bezdan

astralni me lahor
čvrsto prikovao
za ovaj škrti greben
koji se ne može misliti

opkoljava nas luda plima
u njoj se guše
mornar i more
žudnja i strah

ti se nećkaš krvariš
ja podižem dno

10.

trebalo bi srušiti zidove
kaže knjiga-vuk

knjiga-vuk je žensko
muško je knjiga-vuk

knjiga-vuk je crno
bijelo je knjiga-vuk

sjena je hijena
a stranica starica

knjiga-vuk je korijen
grana je knjiga-vuk

knjiga-vuk je papir
pero je knjiga-vuk

tko pita taj ne čita
tko čita taj grize

knjiga-vuk je šuma
ravnica je knjiga-vuk

knjiga-vuk je demon
vila je knjiga-vuk

ja se bojim ti putuješ
mračni mramor mrmlja

knjiga-vuk je
knjiga-vuk

MRAK NEMA ZIDA (grafiti i Ivini kodovi)

PRST

petra m. umjesto na sanjkama završila u bolnici
pričepila si prst vratima od auta
isti je prst strgala lani
mrak nema zida

ZAMIJENI PA VLADAJ

trebalo bi srušiti zidove
kaže ive
bliski smo rođaci
a ne poznajemo se
sramota

kodovi prijete množe se
amon ra umire u tuđoj misli
a kopija njegova krvotoka
pretvara zemlju u oblak

zamijeni pa vladaj
 $23 \rightarrow 32$ oči
 $0 - 9 = 9$ paralelni svjetovi
zemlja i podzemlje

lažni sumerski svećenik
šilji trsku pa gipkom kretnjom
na površini mora
na glinenoj pločici
razdvaja nebo od zemlje

gasi se mjesec
umiru zvijezde
hlape rižina jezera
niče nova kultura
sport - muzika - film

$S \rightarrow A$ (vrh piramide)
50% ivan gundulić
50% coca-cola
1886. opljačkano zlato sijuksa
1887. prebacivanje na kôd party

UN san francisco

ugovori-falsifikati

dodjela oscara: štrajk scenarista

pobjednik je —

krivotvoritelj

(auframerika)

ZIDNI KALENDAR

radmila nije gimnastika za tebe
dojdi da ti nekaj šapnem na vuho
možda pronađemo zajednički jezik
mrak nema zida

KÔD ARGENTINA

18. 8. 1888.

franjo buntić

u humcu

postaje fra didak

podmornice

preskakanje polja

pečati

pečati

28 svećeništava

mlječna revolucija

argentina i radićeva 1928.

požari vat-ra

motorika ljudi

pečati

pečati

franjo buntić didak

umire od srčane kapi

1922. na dan sv. blaža

blaž slišković

haj-dug haj slišković

sliš-ko-zolja

bogovićeve sladoled

zolja émile zola

28. 8. 2008.

kod radnika plinare f. b. (22)

nađen krivotvoren pasoš

pečati

pečati

VIKEND U BOLNICI

trebaju li kome štake

kako igrati nogomet na mjesecu

zašto se slijepo crijevo ne odreže kod rođenja

mrak nema zida

KÔD ZLATNI ZUB

promina

bijeli kamen koji raste

poskok i krleža

lijevo i desno rudnici

dvostruka brazilska zmija

sikće i roni

nestaje zlato

nestaje zubna oprema

podvodne rijeke

teku u suprotnom smjeru

u dossieru napušteni rudnici

jedan čovjek – jedna planta

srđela se mrijesti

u zlatnoj žili krke

lijevo i desno kodovi

nevidljiva vlada

postavljanje bakrene žice na mjesec

gundulić je dešifriran

ali krleža je jači od pentagona

promina

bijeli kamen koji raste

u zrak u plavo nebo

hoće li nam djeca sanjati marsovce

CUPKO JE KRALJ

zašto kamikaze nose kacige
bruno strg'o ruku
leo razvalio nožni palac
ivor razbio glavu
mali tomo strg'o ključnu kost
mrak nema zida

LANENA KNJIGA

vidiš li etruščana
koji si sada ti
koji plovi arnom i tiberom
s lanenom knjigom pod rukom

zagrli ga
i tebe se tiče sutra

vidiš li bolesnika
koji ispituje gene
koji vodi krade vodu
od izvora do ušća

zagrli ga
i tebe se tiče sutra

vidiš li prvo stoljeće
koje preletješe nevidljivi avioni
otvoren je kôd sveti ante
njega nitko ne može preskočiti

zagrli ga
i tebe se tiče sutra

mijenjaju se polja
epruveta marija antoaneta
norman iz islanda argonski laser
sve se mijenja
kôd ostaje isti

ŽIVI GRAFITI

otišlo rame pa-pa
mujo kreten - krknuo ga auto
marija - prolila si vruće mlijeko na trbuh
matija - posjeko potkoljenicu do kosti
dođoh radi kičme (nije smiješno)
mrak nema zida

KUĆA

zid ne zaboravlja
on samo šuti
udarci strah i toplina
imena tajne i psovke
borave u njemu

SVETAC PJEVA *MAČKU*

ZIDAR

juriša iz slijepe pjege
u kojoj su usnuli
krvavi stijeg more
sprud na kojemu se
brijeg razmotao
u nizozemsku
i zaplakao

zidar uporno juriša
na svijetlu stijenku jutra
po pločniku pada žbuka
raste armirana afrika
crni se zidareva ruka
i plače

žbuka se lijepi za tijelo
lijena masa tustoga tijesta
freska je koja se trese
između bijesa i jeze
freska je koja plovi
bez imena i adrese
i plače

sivi veo koji te dira
koji te tako nježno dira
koji te vjerno prati
ljepljiv je vreo
i sveprisutan

ŽABA S KRAVATOM

stepa nadire sa svih strana
oprostite kaže
ja sam umjetnik
slikam kopački rit
žabu s kravatom
hrvata s bradom
crnu rodu žličarku
čaplju dangubu

opraštam kažeš
umjetnost je rijetka ptica
umjetnost je žensko
laž ljubav bol
zvijezda od vatre
skuplja je od krumpira
umjetnost je temelj svijeta
uvijek politična
uvijek mrtva
vječna kao dah

močvara raste
njemu zarobljava tijelo
tebi misao
obad
obojici
siše
krv

UŽARENA ZRAKA

na licima putnika uskličnik
golemi uspravni uskličnik

vidio sam ga na kolodvorima
u lyonu i amsterdamu
na tramvajskim stanicama
stanicama epitela
matičnim stanicama

naglo se izvije iz blatnosive lokve
pa zarije u svjetlost podneva
užarena se zraka vrpolji otima
ali ne može ni lijevo ni desno

uskličnik je vidio mlin
ušao u crtu i točku
korak po korak

nepomično i sivo
halapljivo

KIŠA

kad do visoke
kad do krošnje narasteš
kiša ti se prelije
iz očiju u riječ

pa razgovaramo
natapamo polja

brave brave
dobro zaključane brave
sanjaju kлокot potoka

vuneni osmijeh oblaka
škripi miče se
hvata ritam rečenice

onda se stabla raznježe
svjetlost sjedne na granu
dragulji bljesnu s lišća
pjevaju slave ključ

ulaziš u šumu gradiš kuću
otključavaš je
otvaraš prozore

tko te obukao u tu šumu
pitam a ti šutiš
kiša ti naseljava pogled

NEPCE

iz čista mira
kažeš *mislimo*
pa još
dakle znamo

a kaplja vina
klizi ti niz nepce

tko sve stanuje
u tom razigranom *mi*
sokrat i ksantipa
ili kaplja ti i ja

ZRCALO

lice koje sanja mjesec
malo podsjeća na janje
malo na noćnog vuka
kad kreneš prema njemu
miluje te izmaglica
kad mu okreneš leđa
plamen lizne kralješnicu
lice koje sanja mjesec

SIVO

stišao se plavi plamen
siva sjena grli balon
koji će se rasprsnuti

u meni se sudaraju obale
u meni se dijeli more
sivi balon prekriva sjenu
koja će me progutati

sve što kažeš sve što prešutiš
upotrijebit ću protiv sebe
siva sjena ljubi sivi balon
koji će odletjeti u eter

DVA KORAKA DO OBLAKA

svetac pjeva *mačku*
kristalna munja glasa
reže dim
probija strop
pa
dva koraka do oblaka
stane i traje

pada kiša
svetac pjeva *mačku*
pada snijeg
svetac pjeva *mačku*
izlazi sunce
svetac pjeva *mačku*

kartaši se smanjuju
iskaču psovke k'o kraste
naručuju smijeh za šankom
a svečev glas raste

mijenjaju se godišnja doba
svetac pjeva *mačku*
mijenjaju se države
svetac pjeva *mačku*
hajduk živi vječno
svetac pjeva *mačku*

njegov jarkocrveni bas
obojio je čitav grad
pločnike ptice i nebo
travu drveće i prolaznike

kamo god kreneš
svečeva *mačka*

titra u zraku
svi te poznaju

TIHO TIŠE

- ako se bolje razmisli
stvarnost ne postoji
kaže tiho
pa se k meni penje
- o dobro jutro
ako se bolje razmisli
ne postoji rečenica
stvarnost ne postoji
kažem tiho pa opet tiše
ponovim mu pozdrav
- uostalom pogledaj sebe
jesi li kad miruješ
ili kad se pjeniš
kada šutiš
ili kad ponavljaš
stvarnost ne postoji
grleći je oko vrata

VRH ZIDA

vrh zida koji gledam
ulazi mi u pogled
vrh zida kojemu prilazim
korača sa mnom
vrh zida koji rušim
ostaje mi u ruci
vrh zida koji bacam
leti sa mnom
kao stoglavi zmaj
u nebo
u more
u zid

ABC

ZDRAVO ZIDOVİ

KNJIGA-VUK

knjiga-vuk ima korak
korak težak sedam stoljeća
korak ima knjiga-vuk

knjiga-vuk kaže sedam
sedam puta hugo
sedam puta quasimodo
sedam kaže knjiga-vuk

parišku katedralu
slika knjiga-vuk
razlijevaju se stupovi
rozete i crvena boja

ispred katedrale ikebana
sonny bomboni
lepeze coca-cola
knjiga-vuk otvara korice
njuši zid knjiga-vuk

francuzi nijemci oprez
vraća se knjiga-vuk
rusi švedi turci oprez
knjiga-vuk vidi sve

knjiga-vuk drži kist
vitak crven čist
knjiga-vuk je crveni lûk
duga kojom si nebo kaže
ti si nebo
a ja druga

Z

trebalo bi srušiti zidove

asocijativnom brezom crnom
čokoladom ćurlikom dadaista
džepnom đulabijom eolskim
fićukom gordim hukom

ili jabukama kruškama
limunom ljetnim malinama
nevidljivom nježnošću oštrim
plamenim rukama svilenim

šašom tvojim uvojcima
varavim zrelim žutim

D

trava je topla
kao vatra
gori i grije
dok ne pozeleni
čitav kraj

R

atlas budi cara
čaplja čuška dabra
džez đubri eklektika
francuza grize heraldika

idiš jidiš k i š
labuda ljušti miš
nada njihalo opsesija
pješčanik režira secesija

šešir traži ulicu
valcer zlatnu žicu

A

zdravo dubravo
zašto su ti ruke pune asfalta
zar kost na kost se slaže
tako da ne možeš nježnije
tako da ne možeš blaže
zavrtjeti se kazati
drž' se
u meni ključa
uskoro će tuča
asfalt mi curi kroz prste
koga dotakne - pločnik

V

afričko breme citata
čeka celava debata
džungla đakovačka ergela
fuša grupica hotela

irvas jelen kit
lavić ljuskaš mit
nilski njače osel
preko reda spašen

šator togo uganda
vježba zluradi žandar

O

izborio se boro
za gemišt i salatu
za kašinu i šalatu
pa pjeva i pjeva
čulo bi ga gluho uho

Z

akademik briše cvikere
čađavu ćirinu dramu
džin đora epohu
faraon grli hranu

igla jede kožu
lav ljuti mrava
nojevo nježno oko
pomiče rajska sprava

šušti trava uburafa
vuka zove žirafa

I

ruži se žuri
ruža je luka
u koju pristaju
brodovi bez mirisa
hladni brodovi
puni vjetra
i uzdaha

D

anita budi cvjetka
čedu ćuška danka
džemila đermi emila
franju grdi hanka

ivana juri krstu
lav ljubi masku
natko njače oblače
priča ruža skasku

šiba truba uže
venem zarad žuže

O

orao i pčela
poorao čelo
poorao misao
ona letjela
a on pisao

V

ako balota cika
čokot će dati
džajić đuro erika
fala gospodo hrvati

igra janje kolo
loza ljulja misli
na njezinoj obrvi
prominci ribare stisli

škrapi teku ure
vrtače zogu žure

I

žuto i žuto
kad prohoda stih
suncokret govori
žuto i žuto

Krešimir Bagić

Rođen 1962. u Gradištu. Pjesnik, stilističar i kritičar. Uređivao je emisije o književnosti na Trećem programu Hrvatskog radija (1990-1995), predavao hrvatski jezik i književnost na Sorboni (1996-1999) te bio voditelj Zagrebačke slavističke škole (2005-2009). Profesor je stilistike na Filozofskome fakultetu u Zagrebu i urednik portala stilistika.org. Pjesme i stručni tekstovi prevedeni su mu na dvadesetak jezika.

Objavio je zbirke pjesama: *Svako je slovo kurva* (s B. Gregorićem, 1988; nagrada Goran za mlade pjesnike, 1988), *Između dva snažna dima* (1989), *Krošnja* (1994), *Bršljan* (1996), *Jezik za svaku udaljenost* (2001), *Le palmier se balance* (Pariz, 2003), *U polutami predgrađa* (2006), *Trebalo bi srušiti zidove* (2011; nagrada Dobriša Cesarić; nagrada Duhovno hrašće, 2011), *Plaši li te moja boja* (2013), *Tko baca mrvice kruha dok hoda šumom / Qui sème des miettes de pain en traversant les bois* (Rennes, 2016) i *Ponornice* (Zagreb, 2021; nagrada Zvonko Milković, 2021; nagrada Tin Ujević, 2022).

K tome: znanstvenoeestičke knjige *Četiri dimenzije sumnje* (koautor, 1988), *Živi jezici* (1994), *Umijeće osporavanja* (1999), *Treba li pisati kako dobri pisci pišu* (2004), *Uvod u suvremenu hrvatsku književnost* (2016; nagrada Josip i Ivan Kozarac, 2016), knjige kritika *Brisani prostor* (2002; nagrada Julije Benešić, 2003) i *Pogled iz Dubrave* (2017) te *Rječnik stilskih figura* (2012; Državna nagrada za znanost; Godišnja nagrada Filozofskoga fakulteta; nagrada Kiklop za znanstvenu knjigu godine, 2013). Uredio je *Rječnik Trećeg programa* (1995), *Leksikon hrvatskih književnih kritičara* (2012), zbornike *Važno je imati stila* (2002), *Bacite stil kroz vrata, vratit će se kroz prozor* (2006), *Ivan Slamnig, ehnti tschatschine Rogge!* (2011), suuredio *Jezik in fabula. Pisci o jeziku i stilu* (2017) i *Jezik in fabula: zbornik radova* (2018), sastavio izbore proze *Poštari lakog sna* (1996) i *Goli grad* (2003; slovenski prijevod: *Golo mesto*, 2005; poljski prijevod: *Nagie miasto*, 2009), priredio izbore iz poezije Stjepana Gulina, Zvonka Makovića i Josipa Severa.

Biblioteka Online

knjiga 229

Krešimir Bagić

TREBALO BI SRUŠITI ZIDOVE

© 2023 Krešimir Bagić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2023

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Tihomir Dunderović

Fotografija

Pixabay / Pexels

Objavljeno

21. svibnja 2023.

ISBN 978-953-374-093-5 (HTML)

ISBN 978-953-374-094-2 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-095-9 (PDF)

ISBN 978-953-374-096-6 (MOBI)

Prvo izdanje

Disput & Društvo hrvatskih književnika, Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski, Zagreb –
Požega, 2011.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**